

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्गटनाथार्थः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

॥ श्रीन्यासतिलकम् ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *srimad andavan* of *srirangam*

*This was typeset using LATEX and the **skt** font.

श्रीः

॥ श्रीन्यासतिलकम् ॥

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्थायः कवितार्किकेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

गुरुभ्यस्तद्गुरुभ्यश्च नमोवाकमधीमहे।
वृणीमहे च तत्राद्यौ दंपती जगतां पती॥ १॥

प्रायः प्रपदने पुंसां पौनः पुन्यं निवारयन्।
हस्तः श्रीरङ्ग भर्तुर्माम् अव्यादभय मुद्रितः॥ २॥

अनादेर्निः सीम्नो दुरित जलधेर्यन्निरुपमं
विदुः प्रायश्चित्तं यदु रघु धुरीणाशय विदः।
तदारम्भे तस्या गिरमवदधानेन मनसा
प्रपद्ये तामेकां श्रियमखिल नाथस्य महिषीम्॥ ३॥

महेन्द्राभा विष्णु प्रभृतिषु महत्व प्रभृतिवत्
प्रपत्तव्ये तत्वे परिणमित वैशिष्ट्य विभवाम्।
अधृष्यत्वं धूत्वा कमितुरभिगम्यत्व जननीं
श्रियं शीतापाङ्गामहमशरणो यामि शरणम्॥ ४॥

स्वतः सिद्धः श्रीमानमित गुण भूमा करुणया
विधाय ब्रह्मादीन् वितरति निजादेशमपि यः।
प्रपत्त्या साक्षाद् वा भजन शिरसा वाऽपि सुलभं
मुमुक्षुर्देवेशं तमहमधिगच्छामि शरणम्॥ ५॥

बृन्दानि यः स्व वशयन् ब्रज सुन्दरीणं
बृन्दा वनान्तर भुवां सुलभो बभूव।
श्रीमानशेष जन संग्रहणाय शेते
रङ्गे भुजङ्ग शयने स महा भुजङ्गः॥ ६॥

रङ्गास्तीर्णं भुजङ्गं पुङ्गवं वपुः पर्यङ्गवर्यं गतौ
 सर्गं स्थित्यवसानं केळि रसिकौ तौ दंपती नः पती।
 नाभीं पङ्गजं शायिनः श्रुतिं सुखैरन्योन्यं बद्धं स्मितौ
 डिम्मस्याम्बुजं संभवस्य वचनैरोत्तस्दित्यादिभिः ॥ ७ ॥

घनं करुणा रसौधं भरितां परितापं हरां
 नयनं महश्छटां मयि तरङ्गयं रङ्गपते।
 दुरितं हृताशनं स्फुरितं दुर्दमं दुःखं मषी-
 मलिनितं विश्वं सौधं दुरपङ्गवं वर्णं सुधाम् ॥ ८ ॥

दुर्मोचोद्भृतं कर्म कोटि निबिडोऽप्यादेशं वश्यः कृतः
 बाह्यैर्नैव विमोहितोऽस्मि कुदृशां पक्षैर्न विक्षोभितः।
 यो माहानसिको महान् यतिपतेर्नातश्च तत्पौत्रजान्
 आचार्यानिति रङ्गधुर्यं मयि ते स्वल्पावशिष्टो भरः ॥ ९ ॥

आर्तेष्वाशुफला तदन्यं विषयेऽप्युच्छिन्नं देहान्तरा
 वह्यादेरनपेक्षणात् तनुभृतां सत्यादिवद् व्यापिनी।
 श्रीरङ्गेश्वरं यावदात्मं नियतं त्वत्पारतन्योचिता
 त्वय्येवं त्वदुपायं धीरपिहितं स्वोपायं भावाऽस्तु मे ॥ १० ॥

त्वय्याचार्यविनिहितं भरास्तावका रङ्गनाथ
 त्वत्कैङ्गर्यं प्रवणं मनसस्त्वद्गुणास्वादं मत्ताः।
 त्वय्येकस्मिन्नपि विजहतो मुक्तवत् साधनत्वं
 त्वच्छेषत्वं स्वरसं रसिकाः सूरयो मे स्वदन्ताम् ॥ ११ ॥

कल्पं स्तोमेऽप्यपास्तं त्वदितरं गतयोऽशक्तिं धीं भक्तिं भूम्ना
 रङ्गेशं प्रातिकूल्यं क्षरणं परिणमन्निर्विघातानुकूल्याः।
 त्रातारं त्वामभेद्याच्छरणं वरणतो नाथं निर्विघ्नयन्तः
 त्वन्निक्षिप्तात्मं रक्षां प्रति रमसं जुषः स्वं प्रवृत्तिं त्यजन्ति ॥ १२ ॥

त्यक्तोपायं व्यपायांस्तदुभयं करणे सत्रपान् सानुतापान्
 भूयोऽपि त्वत्प्रपत्या प्रशमित कलुषान् हन्तं सर्वसहस्त्रम्।

रङ्गिन् न्यासान्तरङ्गाखिल जन हितता गोचर त्वन्निदेश-
प्रीति प्राप्त स्ववर्णश्रम शुभं चरितान् पासि धन्यान् अनन्यान्॥ १३ ॥

शोकास्पदांश मथनः श्रयतां भवाब्धौ
रागास्पदांश सहजं न रुणत्सि दुःखम्।
नो चेदमी जगति रङ्गधुरीण भूयः
क्षोदिष्ठ भोग रसिकास्तव न स्मरेयुः॥ १४ ॥

हेतुर्वैधे विमर्शं भजनवदितरत् किं त्वनुष्ठान काले
वेद्य त्वद्वूपं भेदो विविधं इह स तूपायतान्यानपेक्षा।
रङ्गिन् प्रारब्धं भङ्गात् फलमधिकमनावृत्तिरुक्तेष्टिवत् स्यात्
नाना शब्दादि भेदात् प्रपदन भजने सूचिते सूत्रं कारैः॥ १५ ॥

भक्तौ रङ्गपते यथा खलु पशुच्छागादिवत् वेदन-
धानोपासनं दर्शनादि वचसामिच्छन्त्यभिन्नार्थताम्।
व्यक्त्यैक्याच्छरणागति प्रपदन त्यागात्मं निष्केपण-
न्यासाद्येषु तथैव तन्त्रं निपूणैः पर्यायता स्मर्यते॥ १६ ॥

विश्वासायास भूम्बोर्न्यसनं भजनयोर्गौरवे को विशेषः
तत्सङ्घावेऽपि धर्मान्तरं इव घटते कर्तृभेदाद् विकल्पः।
तद्भेदो रङ्गशायिन्ननितरं गतिताद्युत्थं शोकातिरेकात्
सद्विद्यादौ विकल्पस्त्वभिमतिं भिदया तेन तत्रैकराश्यम्॥ १७ ॥

ध्रुवमधिकृति भेदात् कर्मवत् रङ्गशायिन्
फलति फलमनेकं त्वत्पदे भक्तिरेका।
शरणं वरणं वाणीं सर्वं हेतुस्तथाऽसौ
कृपणं भजन निष्ठा बुद्धिं दौर्बल्यं काष्ठा॥ १८ ॥

कर्तव्यं सकृदेव हन्त कलुषं सर्वं ततो नश्यति
ब्रह्मेशादि सुदुर्लभं पदमपि प्राप्यं मया द्रागिति।
विश्वासं प्रतिबन्धिचिन्तनमिदं पर्यसस्यति न्यस्यतां
रङ्गाधीशं रमापतित्वं सुभगं नारायणत्वं तव॥ १९ ॥

धी कर्म भक्ति रहितस्य कदाऽप्यशक्त्या
 रङ्गेश भाव कलुष प्रणति द्वयोक्ते�।
 मन्ये बलं प्रबल दुष्कृत शालिनो मे
 त्वन्मूल देशिक कटाक्ष निपातमाद्यम्॥ २० ॥

अन्योऽनन्ध ग्रहण वशगो याति रङ्गेश यद्धत्
 पङ्गुनैर्का कुहर निहितो नीयते नाविकेन।
 भूङ्गे भौंगानविदित नृपः सेवकस्यार्भकादिः
 त्वत्संप्राप्तौ प्रभवति तथा देशिको मे दयाळुः॥ २१ ॥

उक्त्या धनञ्जय विभीषण लक्ष्यया ते
 प्रत्याय्य लक्ष्मण मुनेर्भवता वितीर्णम्।
 श्रुत्वा वरं तदनुबन्ध मदावलिप्ते
 नित्यं प्रसीद भगवन् मयि रङ्गनाथ॥ २२ ॥

सकृदपि विनतानां सर्वदे सर्वदेहिनि
 उपनिषदभिधेये भागधेये विधेये।
 विरमति न कदाचिन्मोहतो हा हतोऽहं
 विषम विषय चिन्ता मेदुरा मे दुराशा॥ २३ ॥

यावज्जीवं जगति नियतं देह यात्रा भवित्री
 त्यक्ताः सर्वे त्रिचतुर दिन ग्लान भौगा नभौगाः।
 दत्ते रङ्गि निजमपि पदं देशिकादेश काङ्गि
 किं ते चिन्ते परमभिमतं खिद्यसे यत् पुनस्त्वम्॥ २४ ॥

अपि मूहुरपराधैरप्रकम्प्यानुकम्प्ये
 वहति महति योग क्षेम बृन्दं मुकुन्दे।
 मद कलुष मनीषा वज्र लेपावलेपान्
 अनुगुणयितुमीहे न प्रभूनप्रभूतान्॥ २५ ॥

मातर्मारति मुच्च मानुष चटून् हे देह लब्धैरलं
 लुब्ध द्वार दुरासिका परिभवैस्तोषं जुषेथा मनः।
 वाचः सीमनि रङ्ग धामनि महानन्दोन्नमद्भुमनि
 स्वामिन्यात्मनि वेङ्गटेश्वर कवेः स्वेनार्पितोऽयं भरः॥ २६ ॥

दास्यं लास्यवताऽनुमत्य मनसा रङ्गेश्वर त्वत्पदे
 नित्यं किं करवाण्यहं न तु पुनः कुर्यां कदर्याश्रियाम्।
 मीलच्छृष्टि वेल्लित भ्रुणि मुहुर्दत्तावमानाक्षरे
 भीमे कस्यचिदाद्यकस्य वदने भिक्षाविलक्षां दृशम्॥ २७ ॥

त्वय्येकाञ्जलि किंकरे तनुभृतां निर्व्यजि सर्वसहे
 कल्याणात्मनि रङ्गनाथ कमला कान्ते मुकुन्दे स्थिते।
 स्वामिन् पाहि दयस्व देव कुशलिन् जीव प्रभो भावयेति
 आलापानवलेपिषु प्रलपितुं जिह्वेति जिह्वा मम॥ २८ ॥

त्वयि सति रङ्गधुर्य शरणागत कामदुघे
 निरूपधिक प्रवाह करुणा परिणाहवति।
 परिमित देश काल फलदान् फलदाकृतिकान्
 कथमधिकुर्महे विधि शिव प्रमुखानमुकान्॥ २९ ॥

ओमित्यभ्युपगम्य रङ्गनृपतेऽनन्योचितां शेषतां
 स्वातन्त्र्यादिमयीमपोह्य महतीमाद्यामविद्यास्थितिम्।
 नित्यासंख्य विसीम भूति गुणयोर्यायामनायासतः
 सेवा संपदमिन्दिरेश युवयोरैकान्तिकात्यन्तिकीम्॥ ३० ॥

आचार्यात् रङ्गधुर्य द्वय समधिगमे लब्धसत्तं तदात्वे
 विश्लिष्टाश्लिष्ट पूर्वोत्तर दुरित भरं यापितारब्ध देहम्।
 नीतं त्वत्कैस्त्वया वा निरवधिक दयोङ्गुत बोधादिरूपं
 त्वद्भोगैक स्वभोगं दयितमनुचरं त्वत्कृते मां कुरुष्व॥ ३१ ॥

विधानं रङ्गेशादधिगतवतो वेङ्कट कवे:
स्फुरद्धर्णं वक्त्रे परिकलयतां न्यास तिलकम्।
इहामुत्राप्येष प्रणत जन चिन्तामणि गिरिः
स्व पर्यङ्के सेवां दिशति फणि पर्यङ्क रसिकः॥ ३२ ॥

॥ इति श्रीन्यासतिलकम् समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥